

Goed omgaan met gewasbeschermingsmiddelen

Goed vullen en spoelen is de boodschap

Het gewasbeschermingsmiddelenaanbod verschaalt in ijtempo en bezorgt de landbouwer kopzorgen als het gaat over de bescherming van zijn gewassen. Het Proef- en Vormingscentrum voor de Landbouw werkt in het Leaderproject 'Goede praktijken als sleutel tot duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen' aan een optimalisatie van het gebruik van de nog bestaande middelen. In dit artikel gaan we dieper in op het omgaan met vullen en spoelen.

Shana Clercx, PVL Bocholt

Vul- en spoelplaats

Een geschikte vulplaats is een belangrijke factor bij de bescherming van het milieu tegen puntvervuilingen. Onder een geschikte vulplaats wordt een niet-verharde oppervlakte of verharde oppervlakte met al dan niet gescheiden afvloeit naar een opvangtank verstaan.

Een niet-verharde oppervlakte is financieel de meest interessante oplossing, maar correct gebruik is niet altijd even evident, zeker bij intensief gebruik van de vul- en spoelplaats.

Gewasbeschermingsmiddelen moeten afgebroken worden door bodembacteriën. Spoelen moet daarom gebeuren op een gezonde ondergrond. Een moderig hoekje dat een groot deel van het jaar onder water staat heeft geen actief bodemleven meer. De actieve stoffen zullen dan uitspoelen. Eenvoudige oplossingen zijn de bouw van een golfplatendak met spuitboomlengte (zie foto) of de plaatsing van grasdallen op de oprijlaan. Bij een nieuwbouw of totaalrenovatie van een bedrijf kiest men daarom vaker voor een speciaal ingerichte vul- en spoelplaats.

De benodigde persoonlijke bescherming moet in acht worden genomen en

de etiketten moet je nadrukkelijk nalezen. De gestandaardiseerde bussen waarin gewasbeschermingsmiddelen zitten, zijn handig en gemakkelijk in gebruik maar door verstrooiing kunnen ze gemakkelijk verwisseld worden,

zeker in combinatie met de verschillende analogen die vandaag op de markt zijn. Het etiket is het belangrijkste element van de bus, maar ook de verzegelingslip is niet onbelangrijk.

Deze meestal arbeidsonvriendelijke verzegelingslip is noodzakelijk voor de afsluiting en houdt de vloeistof in de bus, maar ze is bedekt met geconcentreerd middel. Het vallen of kwijtraken van deze lip kan dus zorgen voor puntvervuiling en kan zo een waterloop over een lengte van 20 km vervuilen met dit product.

De formulering van het gekozen gewasbeschermingsmiddel kan eveneens zorgen voor een verhoogd risico

Een eenvoudige inrichting van een geschikte vul- en spoelplaats. De onverharde oppervlakte zorgt voor een natuurlijk biobed dat puntvervuiling opvangt en verwerkt. Het golfplaatdak met afloop zorgt voor de opvang van het intern spoelwater. Het spruitstuk rechts aan de afloop kan gekoppeld worden aan de al dan niet ondergronds geplaatste opvangcontainer waaruit gepompt kan worden naar een zuiveringssysteem. Door het golfplaatdak opklapbaar te maken wordt verhinderd dat regenwater in de opvangcontainer loopt.

Vermijd dat je standaard te veel spuitmiddel klaarmaakt.

© TOM GOVAERTS

op puntvervuiling tijdens het vullen. Zo zal een spuitpoeder makkelijker statisch worden aan handschoenen en andere oppervlaktes en makkelijker wegwaaien. Dit risico is minder groot bij vloeibare formuleringen.

Tijdens de behandeling

Tijdens de behandeling is het belangrijk dat enkel het te beschermen gewas buiten de bufferstroken van een behandeling moet worden voorzien. Gps, kantdoppen, perceelfiche en een spuitcomputer kunnen hierbij helpen, maar het gezond boerenverstand moet primeren. Probleemonkruiden kunnen aanwezig zijn in de talud van de waterloop, maar het chemisch bestrijden van deze talud is milieukundig en imago-gericht geen verstandige zet. Een ander handig hulpmiddel is een spuihoogtemeter. Hoe hoger de spuitboom boven het gewas voortbeweegt, hoe meer het geheel aan wind en atmosferische turbulentie onderhevig is. Om drift te vermijden wordt meestal

een spuihoogte rond 50 cm aangera- den. Het is niet altijd eenvoudig om vanuit de trekker de ideale boom-

© PVL BOCHOLT

Een lange tiewrap kan prima dienst doen als spuihoogtemeter. Zo kan je vanuit de cabine gemakkelijk controleren of de boomhoogte goed is ingesteld.

hoogte te kunnen inschatten. De spuit- hoogtemeter is een speciaal ontwor- pen *tiewrap* met meetschaal om de spuihoogte makkelijk te kunnen afle- zen (zie foto).

Om mogelijke problemen tijdens de behandeling te kunnen aanpakken, bij- voorbeeld een verstopte dop, is een spuitkit een handige oplossing. Hierin zitten onder andere gepaste hand- schoenen, een veiligheidsbril, een dop- penborstel- of doppenspoeler. Con- trole tijdens de spuitwerken is essentieel, maar ook bij het verlaten van het perceel. Indien er te weinig of nog te veel spuitmiddel in de tank zit, heeft er zich waarschijnlijk een pro- bleem voorgedaan.

Vermijd dat je standaard te veel spuit- middel klaarmaakt. Dat is zowel mili- eutechnisch als financieel niet goed: het risico op puntvervuiling wordt gro- ter en de extra aangemaakte hoeveel- heid heeft bij een goede toepassing geen extra waarde voor de landbou- wer. ■